

Κοινωνική προστασία και κοινωνική ενσωμάτωση

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ενσωμάτωση (2005/2097(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο: Σχέδιο κοινής έκθεσης για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ενσωμάτωση (COM(2005)0014),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο: Παράρτημα στο Σχέδιο κοινής έκθεσης για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ενσωμάτωση (SEC(2005)0069),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την κοινωνική ενσωμάτωση στα νέα κράτη μέλη: σύνθεση των κοινών μνημονίων για την κοινωνική ενσωμάτωση (SEC(2004)0848),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών της 22ας και 23ης Μαρτίου 2005,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Μαρτίου 2005 σχετικά με την ενδιάμεση αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας¹,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Santa Maria da Feira, που έλαβε χώρα στις 19 και 20 Ιουνίου 2000, και κυρίως τη συμφωνία ως προς το ότι θα πρέπει να οριστούν δείκτες οι οποίοι να χρησιμοποιούνται ως κοινά σημεία αναφοράς για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την εξάλειψη της φτώχειας,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για την Ατζέντα της Κοινωνικής Πολιτικής (COM(2005)0033),
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου 2005/600/EK της 12ης Ιουλίου 2005 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών²,
- έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 50/2002/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού³,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 27, παράγραφος 1, της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που αναφέρει ότι οι συνυπογράφουσες χώρες «αναγνωρίζουν το δικαίωμα

¹ EE C 320 E της 15.12.2005, σ. 164.

² EE L 205 της 6.8.2005, σ. 21.

³ EE L 10 της 12.1.2002, σ. 1.

κάθε παιδιού για ένα κατάλληλο επίπεδο ζωής που να επιτρέπει τη σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξή του»,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 27, παράγραφοι 2 και 3, της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που αναγνωρίζει την πρωταρχική ευθύνη των γονέων σε αυτό το θέμα και τον ρόλο των κυβερνήσεων να λαμβάνουν «τα κατάλληλα μέτρα, για να βοηθήσουν [τους γονείς και τα άλλα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για το παιδί], να εφαρμόσουν το δικαίωμα αυτό και να προσφέρουν, σε περίπτωση ανάγκης, υλική βοήθεια και προγράμματα υποστήριξης, κυρίως σε σχέση με τη διατροφή, τον ρουχισμό και την κατοικία»,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της στρατηγικής της Λισσαβόνας: Εξορθολογισμός του ανοικτού συντονισμού στον τομέα της κοινωνικής προστασίας» (COM(2003)0261),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής προστασίας για την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας, προσπελάσιμης και βιώσιμης υγειονομικής περίθαλψης και μακροπρόθεσμης περίθαλψης: στήριξη των εθνικών στρατηγικών με τη χρήση της «ανοιχτής μεθόδου συντονισμού» (COM(2004)0304),
- έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής με τίτλο «Μπροστά στις δημογραφικές αλλαγές, μία νέα αλληλεγγύη μεταξύ γενεών» (COM(2005)0094),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Σχέδιο κοινής έκθεσης για την κοινωνική ενσωμάτωση¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 5ης Ιουνίου 2003 σχετικά με την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Σεπτεμβρίου 2003 σχετικά με την κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου για επαρκείς και βιώσιμες συντάξεις³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2005 σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής προστασίας για την ανάπτυξη ποιοτικής υγειονομικής περίθαλψης⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Μαΐου 2005 σχετικά με την Ατζέντα της Κοινωνικής Πολιτικής για την περίοδο 2006-2010⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2005 σχετικά με την κοινωνική ενσωμάτωση στα νέα κράτη μέλη⁶,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,

¹ ΕΕ C 261 E της 30.10.2003, σ. 136.

² ΕΕ C 68 E της 18.3.2004, σ. 604.

³ ΕΕ C 77 E της 26.3.2004, σ. 251.

⁴ ΕΕ C 45 E της 23.2.2006, σ. 134.

⁵ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2005)0210.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2005)0244.

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (Α6-0028/2006),
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της Λισαβόνας τον Μάρτιο του 2000, η Ευρωπαϊκή Ένωση καθόρισε μια συνολική στρατηγική με στόχο τη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, την πλήρη απασχόληση, την κοινωνική συνοχή και την αειφόρο ανάπτυξη σε μια κοινωνία βασισμένη στην τεχνολογία και την καινοτομία· ότι πέντε χρόνια αργότερα οι στόχοι της στρατηγικής απέχουν μακράν του να έχουν επιτευχθεί,
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας το 2000, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να επιδείξουν αισθητή και μετρήσιμη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού μέχρι το 2010,
 - Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική ενσωμάτωση είναι ζήτημα ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ως θεμελιώδες δικαίωμα,
 - Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ζήτημα της κοινωνικής ενσωμάτωσης υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να συντελέσει άμεσα και αποτελεσματικά στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης,
 - E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική ενσωμάτωση είναι ζήτημα κοινωνικής συνοχής, ως βασική αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσο για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, δηλαδή για την καταπολέμηση της κατασπατάλησης των ανθρώπινων πόρων και των σοβαρών συνεπειών των δημογραφικών αλλαγών,
 - ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις στατιστικές των πηγών του ΟΟΣΑ, ο πληθυσμός των χωρών που είναι μέλη αυτού του οργανισμού γηράσκει, και, ενώ σήμερα σε κάθε 100 εργαζομένους αντιστοιχούν 38 συνταξιούχοι, ο αριθμός αυτός θα μπορούσε να ανέλθει έως και στους 70 συνταξιούχους για κάθε 100 εργαζομένους, εάν η πολιτική για την απασχόληση παραμείνει ως έχει,
 - Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εκσυγχρονισμός της κοινωνικής προστασίας θα πρέπει όχι απλώς να εξασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα, αλλά να επιμερίζει τους κινδύνους που αδυνατούν να αναλάβουν τα άτομα από μόνα τους και να προάγει την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση ώστε να καταστούν αειφόρες,
 - H. επιβεβαιώνοντας, συνέπεια, εκ νέου ότι η κοινωνική προστασία, με βάση την οικουμενικότητα, την ισότητα, την αλληλεγγύη, αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου,

Γενικά σημεία

1. χαιρετίζει την προαναφερθείσα κοινή έκθεση που καλύπτει τόσο την κοινωνική προστασία όσο και την κοινωνική ενσωμάτωση για πρώτη φορά στο επίπεδο της ΕΕ των 25 και εξετάζει την πρόοδο των κρατών μελών όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που συμφωνήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας· σημειώνει ότι η έκθεση στοχεύει στη διατύπωση ρηξικέλευθων προτάσεων όσον αφορά την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και την εξάλειψη της φτώχειας μέχρι το 2010, καθώς και να βοηθήσει επίσης τα κράτη μέλη να μεταρρυθμίσουν τα συστήματα κοινωνικής

προστασίας τους με στόχο τη διασφάλιση υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών και την επάρκεια και τη βιωσιμότητά τους στο μέλλον·

2. σημειώνει ότι η κοινή έκθεση αναφέρει πως η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού παραμένει μείζων πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, δεδομένου ότι τα αριθμητικά στοιχεία, με βάση το εισόδημα, που αφορούν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι λίαν σημαντικά, με περισσότερα από 68 εκατομμύρια άτομα, ήτοι ποσοστό 15% του πληθυσμού της ΕΕ, να απειλούνται από τη φτώχεια το 2002·
3. σημειώνει ότι, παρά τις σημαντικές διαρθρωτικές βελτιώσεις στις αγορές εργασίας της ΕΕ την τελευταία δεκαετία, τα επίπεδα απασχόλησης και συμμετοχής στην ΕΕ παραμένουν ανεπαρκή και ότι η ανεργία παραμένει υψηλή σε ορισμένα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά συγκεκριμένες κατηγορίες πληθυσμού, όπως οι νέοι, οι μεγαλύτερης ηλικίας εργαζόμενοι, οι γυναίκες και τα μειονεκτούντα άτομα· σημειώνει επίσης τη σημασία της τοπικής ή περιφερειακής διάστασης σε σχέση με τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, ο οποίος, πέραν της εθνικής διάστασης, έχει επιπλέον τοπική και περιφερειακή διάσταση·
4. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η πρόσφατη οικονομική επιβράδυνση, με την άνοδο της ανεργίας και τις λιγότερες ευκαιρίες απασχόλησης απειλεί με φτώχεια και αποκλεισμό περισσότερα άτομα, και επιδεινώνει τη θέση εκείνων που ήδη πλήττονται· αυτό ισχύει ιδιαίτερα για ορισμένα κράτη μέλη, που πλήττονται από μακροχρόνια ανεργία ή πάγωμα της οικονομικής δραστηριότητας·
5. υπογραμμίζει ότι η απασχόληση πρέπει να θεωρείται ως το πιο αποτελεσματικό μέσο προστασίας από τη φτώχεια και ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να διατηρηθεί το οικονομικό ενδιαφέρον της εργασίας με την παροχή κινήτρων για την απασχόληση γυναικών μέσω του καθορισμού ποιοτικών στόχων για τις προτεινόμενες θέσεις εργασίας·

Κοινωνική ενσωμάτωση

6. θεωρεί, εν προκειμένω, ότι οι προσπάθειες κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού πρέπει να συνεχιστούν και να επεκταθούν, προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση των ατόμων που κατεξοχήν κινδυνεύουν από τη φτώχεια και τον αποκλεισμό, όπως οι περιστασιακά απασχολούμενοι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες (συνήθως γυναίκες), τα πιο ηλικιωμένα άτομα που ζουν μόνα τους, οι γυναίκες, οι οικογένειες με αρκετά εξαρτώμενα μέλη, τα μειονεκτούντα παιδιά, καθώς και οι εθνικές μειονότητες, οι ασθενείς ή τα άτομα με αναπηρίες, οι άστεγοι, τα θύματα παράνομης διακίνησης και τα θύματα της εξάρτησης από τα ναρκωτικά και το αλκοόλ·
7. θεωρεί ότι είναι καίριας σημασίας η αναγνώριση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα άτομα με κάποιο μειονέκτημα, περιλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες, των εθνικών μειονοτήτων και των μεταναστών, όσον αφορά την πρόσβαση ή την παραμονή στην αγορά εργασίας· καλεί τα κράτη μέλη να στηρίζουν την ένταξη των μειονεκτούντων ατόμων, προκειμένου να προληφθεί και να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός, καθώς και να τονώσουν την κατάρτιση και να υποστηρίξουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την κατάρτιση και την επαγγελματική ανέλιξη, το συνδυασμό επαγγελματικού και οικογενειακού βίου, καθώς και το δικαίωμα ίσης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και σε αξιοπρεπή στέγαση, να διασφαλίσουν δε τη βιωσιμότητα

των συστημάτων κοινωνικής προστασίας· επισημαίνει, εν προκειμένω, την αναγκαιότητα βελτίωσης των συγκρίσιμων στοιχείων·

8. υπογραμμίζει ότι η αντιμετώπιση των ελλείψεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και η βελτίωση των προσόντων των εργαζομένων ανεξαρτήτως ηλικίας, τόσο για άνδρες όσο και για γυναίκες, καθώς και τις εθνοτικές και εθνικές μειονότητες, είναι καίρια μέσα για την αύξηση της απασχόλησης· επισημαίνει επίσης ότι η αντιμετώπιση αυτών των ανισοτήτων έχει ιδιαίτερη σημασία για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας για την απασχόληση, την ποιότητα στην εργασία και την κοινωνική ενσωμάτωση·
9. τονίζει σχετικά ότι, στην περίπτωση της μειονότητας των Ρομά, είναι ευχής έργον να δοθεί κάθε είδους κίνητρο στα μέλη της μειονότητας ώστε να ενδιαφέρονται για την περαιτέρω εκπαίδευση των παιδιών τους, την ανάπτυξη των προτερημάτων και των δεξιοτήτων τους·
10. καλεί τα κράτη μέλη να προβούν σε ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών με στόχο την αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, την άνοδο του μορφωτικού επιπέδου, ιδίως σε ό,τι αφορά την εκμάθηση γλωσσών και νέων τεχνολογιών, τη διευκόλυνση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία, την ενίσχυση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των λιγότερο ειδικευμένων και των πιο ηλικιωμένων εργαζομένων, και να προετοιμάσουν το έδαφος για καθολική πρόσβαση στη διά βίου μάθηση· υπογραμμίζει ότι αυτές οι στρατηγικές πρέπει να εμπλέκουν όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, αλλά και της κοινωνίας των πολιτών και των παρόχων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, ενώ ο ρόλος του κράτους παραμένει θεμελιώδης για την εξασφάλιση δημόσιας εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας·
11. προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των περιπτώσεων αποκλεισμού ατόμων ηλικίας άνω των 50 ετών και να διευκολυνθεί η διατήρησή τους στην αγορά εργασίας, συνιστά στα κράτη μέλη να αποτρέπουν τους κινδύνους αποκλεισμού από τον χώρο της εργασίας προάγοντας την πρόσβαση στη διά βίου κατάρτιση·
12. εκτιμά, ως προς το θέμα αυτό, ότι, δεδομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχει ένα εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό στους εργοδότες, είναι αυτονόητο ότι οι εργοδότες θα πρέπει να έχουν πιο ενεργό συμμετοχή στη διαδικασία της διά βίου μάθησης·
13. επισημαίνει, ωστόσο, ότι σε αρκετές περιπτώσεις, ούτε το ικανοποιητικό επίπεδο εκπαίδευσης ούτε οι επανειλημμένες επιμορφώσεις εξασφαλίζουν απασχόληση· τονίζει, κατά συνέπεια, την ανάγκη ευρύτερης προσφυγής στη μη κερδοσκοπική δημόσια υπηρεσία·
14. υπογραμμίζει ότι σε δεκατέσσερα από τα δεκαεπτά κράτη μέλη¹ για τα οποία διατίθενται στοιχεία, αυξήθηκε η παιδική φτώχεια τη δεκαετία μετά το 1990· επιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η σταθερή παιδική φτώχεια αφορά κυρίως μονογονεϊκές οικογένειες, πολυμελείς οικογένειες με τρία ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά, μετανάστες και άτομα από τις εθνικές μειονότητες, και οικογένειες με άνεργους ή υποαπασχολούμενους γονείς· υπογραμμίζει ότι πρέπει να δοθεί κατά προτεραιότητα προσοχή σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών στην πρόληψη και την εξάλειψη της μετάδοσης της φτώχειας από γενιά σε γενιά, και ότι αυτό πρέπει να υποστηριχθεί με επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους (όπως η

¹ Έκθεση της UNICEF, Δελτίο αριθ. 6 Η Παιδική Φτώχεια στις Πλούσιες Χώρες 2005.

αυξημένη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων, και κυρίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου)· υπογραμμίζει ότι οι δείκτες πρέπει να καθορίζονται με γνώμονα τα παιδιά και τα άτομα που ζουν μόνα, μολονότι είναι γνωστό ότι δεν είναι δυνατή η καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας χωρίς καταπολέμηση της φτώχειας των οικογενειών και χωρίς εξασφάλιση της πρόσβασης όλων σε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας·

15. τονίζει ότι, σύμφωνα με τις πηγές της Eurostat, το ένα τρίτο των γεννήσεων στην ΕΕ πραγματοποιείται τώρα εκτός του θεσμού του γάμου, και αυτό το ποσοστό αυξάνεται κάθε χρόνο· η τάση αυτή μαρτυρεί την ανάγκη εξεύρεσης αποτελεσματικών μηχανισμών για την προώθηση της λειτουργίας διαφορετικών τύπων οικογένειας ως θεσμού·
16. θεωρεί ότι οι υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας για τα παιδιά αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την πρόληψη και μείωση της παιδικής φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, δεδομένου ότι διευκολύνουν την εναρμόνιση του επαγγελματικού και του οικογενειακού βίου· υπογραμμίζει την ανάγκη διασφάλισης εύκολης και ισότιμης πρόσβασης όλων των παιδιών στην εκπαίδευση· αναγνωρίζει το ζωτικό ρόλο των ιδιωτικών φορέων στην παροχή υπηρεσιών στον τομέα αυτό·
17. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει μια Πράσινη Βίβλο για την παιδική φτώχεια, η οποία να θέτει σαφείς στόχους και προσηκόντα μέτρα για την εξάλειψη της παιδικής φτώχειας, ως βήματα προς την κοινωνική ενσωμάτωση των φτωχών παιδιών·
18. καλεί την Επιτροπή να επισπεύσει τις εργασίες της προς την κατεύθυνση ενός «Χάρτη για το Παιδί», με προοπτική να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά στην προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού στο πλαίσιο της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ·
19. εφιστά την προσοχή στις ανάγκες των νέων που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ένταξη, όταν εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και εισέρχονται στην αγορά εργασίας, και οι οποίοι απειλούνται περισσότερο από τον κοινωνικό αποκλεισμό· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η ανεργία των νέων αντιμετωπίζεται με συγκεκριμένα μέτρα, ως αυτοτελής προτεραιότητα, μέσω συγκεκριμένων μέτρων πολιτικής και κατάρτισης, περιλαμβανομένης της ενθάρρυνσης πρωτοβουλιών και της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας·
20. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ολοκληρωμένες στρατηγικές για την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των γεωγραφικά απομακρυσμένων αστικών, νησιωτικών και αγροτικών περιοχών, ώστε να αντιμετωπίζονται προβλήματα αποκλεισμού και φτώχειας και να μην μεταδίδονται από γενιά σε γενιά·
21. τονίζει με έμφαση την ανάγκη για αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση μέσω της εξάλειψης των προσκομμάτων που εμποδίζουν τις γυναίκες να εισέλθουν σε αυτήν, και ιδίως μέσω της ενθάρρυνσης των πιο ηλικιωμένων γυναικών να παραμένουν για περισσότερο χρόνο στην αγορά εργασίας·
22. συνιστά στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν μια πολιτική ανάπτυξης και απασχόλησης των γυναικών διευκολύνοντας την πρόσβαση των γυναικών σε θέσεις εργασίας ποιότητας και προάγοντας την ίση μεταχείριση σε μισθολογικά θέματα·
23. υπογραμμίζει ότι η αυξημένη αναλογία των δραστηριοτήτων των γυναικών πρέπει να εκλαμβάνεται όχι μόνον ως αναγκαίο μέτρο προστασίας έναντι του κινδύνου της

φτώχειας που πλήττει κυρίως τις γυναίκες, αλλά και ως μέσο διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ οικονομικά ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού, η οποία απειλείται από τη γήρανση του πληθυσμού·

24. καλεί, εν προκειμένω, τα κράτη μέλη να επικεντρωθούν στην εξάλειψη των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας, όπως είναι οι ανισότητες των φύλων στην απασχόληση, η ανεργία και η άτυπη απασχόληση, η δυσμενής διακριτική μεταχείριση λόγω φύλου σε κλάδους και επαγγέλματα, η ανισότητα ως προς τους μισθούς και τα εργασιακά καθεστάτα των φύλων, και η περιορισμένη συμμετοχή των γυναικών σε υπεύθυνες θέσεις για τη λήψη αποφάσεων· θεωρεί ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, τα κράτη μέλη θα διευκολύνουν τις προσωπικές επιλογές ως προς την εναρμόνιση του επαγγελματικού και του οικογενειακού βίου, και την πρόσβαση σε ποιοτικές και προσιτές υπηρεσίες μέριμνας για τα παιδιά και τα λοιπά εξαρτημένα άτομα· πιστεύει επίσης ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η ισότητα των φύλων σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα·
25. ζητεί εξάλλου από τα κράτη μέλη να πάρουν μέτρα ώστε οι διακοπές της επαγγελματικής δραστηριότητας λόγω μητρότητας και γονικής άδειας να πάψουν να υπολογίζονται αρνητικά στα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των γυναικών·
26. καλεί τα κράτη μέλη, όσον αφορά την καταπολέμηση των υψηλών ποσοστών αποκλεισμού που πλήττουν τις εθνοτικές μειονότητες και τους μετανάστες, να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μέτρα, περιλαμβανομένων των μέτρων μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης, με στόχο την ένταξη αυτών των ομάδων στόχων στην επίσημη αγορά εργασίας, να επιβάλουν την έμπρακτη εφαρμογή της νομοθεσίας κατά της εμπορίας ανθρώπων και κατά των διακρίσεων και να διευκολύνουν την κοινωνική τους ένταξη μέσω ειδικών διατάξεων και σύνθετων προγραμμάτων, που αφορούν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα, και αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και στέγασης, ως προϋπόθεση της κοινωνικής ενσωμάτωσης·
27. παροτρύνει την Επιτροπή να υποβάλλει προτάσεις με στόχο τη δημιουργία καταλλήλου νομικού πλαισίου με στόχο την εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος ατόμων με αναπηρίες, το οποίο θα προάγει τις ίσες ευκαιρίες και την πλήρη εργασιακή, κοινωνική και πολιτική συμμετοχή αυτών των ατόμων, και συγκεκριμένα πρόταση οδηγίας με βάση το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τους τομείς που δεν καλύπτονται προς το παρόν·
28. υπογραμμίζει την ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών στέγασης, ιδίως της δυνατότητας πρόσβασης, για τις λιγότερο ευνοημένες ομάδες που πλήττονται όλως ιδιαίτερος από τη φτώχεια, όπως είναι τα άτομα με κάποιο μειονέκτημα και μιας κάποιας ηλικίας που δεν μπορούν να φροντίσουν τον εαυτό τους· ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους άστεγους, ιδίως μέσω της παροχής περίθαλψης, του εφοδιασμού τους με τις βασικές δεξιότητες και της κοινωνικής τους ένταξης σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό, πράγμα που θα απαιτήσει δημόσιες πολιτικές, κυρίως στους τομείς της στέγασης, της υγείας και της εκπαίδευσης, ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση αυτών των ατόμων στις εν λόγω διευκολύνσεις·
29. εκτιμά επιπλέον ότι οι βασικές αυτές δεξιότητες, η διδασκαλία των οποίων δεν πρέπει να αποσκοπεί απλώς και μόνο στην ανάπτυξη ικανοτήτων τις οποίες χρειάζονται οι άνθρωποι για να φροντίσουν τον εαυτό τους, αλλά θα πρέπει επίσης να εμφυσει αισθήματα αλληλεγγύης προς τους λιγότερο ικανούς, θα πρέπει να διδάσκονται διαρκώς στο σύνολο της ευρωπαϊκής κοινωνίας, ξεκινώντας από τη στοιχειώδη εκπαίδευση·

30. υποστηρίζει πλήρως την πρόθεση της Επιτροπής να οργανώσει ένα Ευρωπαϊκό Έτος για τις Ίσες Ευκαιρίες το 2007· θεωρεί ότι αυτό θα πρέπει να συμβάλει στην επισήμανση της αναγκαιότητας του θέματος, στην αποτίμηση της προόδου που σημειώνεται σε ολόκληρη την ΕΕ και στην παροχή ενός πλαισίου για λήψη περαιτέρω μέτρων πολιτικής και πρωτοβουλιών, με στόχο την ενίσχυση της νομοθεσίας της ΕΕ κατά των διακρίσεων, με την αντιμετώπιση της άμεσης και έμμεσης δυσμενούς διακριτικής μεταχείρισης, περιλαμβανομένης της ισότητας γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς·
31. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναγνώριση του γεγονότος ότι τα πλέον αποστερημένα από κοινωνική άποψη άτομα αντιμετωπίζουν τις χειρότερες κοινωνικο-περιβαλλοντικές συνθήκες και ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη προκειμένου να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός·
32. καλεί την Επιτροπή να κινήσει νομικές διαδικασίες εναντίον κρατών μελών που δεν εφαρμόζουν ή παρέλειψαν να μεταφέρουν εντός της ορισμένης προθεσμίας στις νομοθεσίες τους τις οδηγίες κατά των διακρίσεων, δυνάμει του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΕ·
33. επαναβεβαιώνει την ανάγκη βελτίωσης της συλλογής εναρμονισμένων στοιχείων και ανάπτυξης κοινών δεικτών που θα συνεκτιμούν τις διαφορές ηλικίας και φύλου· οι δείκτες αυτού του είδους διαδραματίζουν μείζονα ρόλο στην παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών σχετικά με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό·
34. θεωρεί ότι η πραγματική συνεκτίμηση της διάστασης της κοινωνικής ενσωμάτωσης στη χάραξη πολιτικής πρέπει να εφαρμοστεί μέσω της θέσπισης της συστηματικής εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγησης της πολιτικής, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ·
35. επισημαίνει ότι η διαδικασία κοινωνικής ενσωμάτωσης πρέπει να εμπλέκει πραγματικά τους βασικούς παράγοντες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως τις αρχές που είναι επιφορτισμένες με τις πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης, τους κοινωνικούς εταίρους, τις ΜΚΟ και τα άτομα που βιώνουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό·
36. υποστηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να αφιερώσει ιδιαίτερη προσοχή στο έργο της καταπολέμησης της φτώχειας μέσω της διοργάνωσης Ευρωπαϊκού Έτους Καταπολέμησης του Αποκλεισμού και της Φτώχειας·

Κοινωνική προστασία

37. θεωρεί ότι η ταχεία αλλαγή που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση και η ευρεία χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας μας καθιστά πιο ευάλωτους σε κοινωνικούς κινδύνους και δημιουργεί την ανάγκη για τη λήψη αποτελεσματικότερων μέτρων κοινωνικής προστασίας, με στόχο τη διασφάλιση του δικαιώματος όλων στην κοινωνική προστασία·
38. επισημαίνει ότι τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών παροχών συχνά καθυστερούν να ανταποκριθούν σε πιο ευέλικτες μορφές απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης και αδυνατούν να παράσχουν την κατάλληλη στήριξη και ότι αυτό μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για τα άτομα που πιάνουν δουλειά· εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι το στοιχείο αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων·

39. θεωρεί ότι οι τρέχουσες δημογραφικές τάσεις –το γηράσκον εργατικό δυναμικό και η μείωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας– συνιστά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα πρόκληση για τη χρηματοδοτική βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας·
40. επισημαίνει, εν προκειμένω, την ανάγκη προώθησης της ανάπτυξης και της εφαρμογής συνολικών ηλικιακών στρατηγικών με στόχο την παροχή δυνατότητας στους εργαζομένους να παραμένουν για μεγαλύτερο διάστημα ενεργοί, και την ενθάρρυνση των εργοδοτών να προσλαμβάνουν και να διατηρούν στις θέσεις τους πιο ηλικιωμένους εργαζομένους·
41. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις με στόχο τη δημιουργία του κατάλληλου νομικού πλαισίου για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των ατόμων λόγω ηλικίας·
42. θεωρεί, εν προκειμένω, ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ενδέχεται να έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ένταξη και επανένταξη των πιο ηλικιωμένων εργαζομένων στην αγορά εργασίας και, γενικότερα, στην κοινωνική ένταξη των ευάλωτων και/ή κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων·
43. θεωρεί ότι, προκειμένου να καταστούν βιώσιμα από οικονομική άποψη τα συνταξιοδοτικά συστήματα, απαιτείται οικονομική μεγέθυνση και επαρκής παραγωγικότητα, καθώς και υψηλά επίπεδα απασχόλησης και ενεργός προώθηση της διά βίου μάθησης, της ποιότητας της εργασίας και του ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος·
44. προτείνει ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα δεν θα πρέπει να αποτελούνται απλώς και μόνο από ένα ευρύ φάσμα μορφών κοινωνικής και συμπληρωματικής ασφάλισης (είτε αυτή ορίζεται από το νόμο, είτε είναι ιδιωτική) αλλά να διασφαλίζουν τη μέγιστη κοινωνική δικαιοσύνη στα συνταξιοδοτικά συστήματα·
45. είναι της άποψης ότι, προκειμένου να αποτραπούν οι αρνητικές συνέπειες στην απασχόληση, οι μεταρρυθμίσεις των δημόσιων συνταξιοδοτικών συστημάτων πρέπει να αποφύγουν την αύξηση του συνολικού φορολογικού βάρους που επωμίζονται οι εργαζόμενοι, αλλά και να επιτύχουν την ενδεδειγμένη ισορροπία ανάμεσα στους φόρους που επιβάλλονται στους εργαζομένους και στους φόρους σε άλλες πηγές·
46. καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη διοικητική και θεσμική ικανότητα, περιλαμβανομένης της βελτίωσης της ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, ιδίως στους τομείς της υγείας και της μακροπρόθεσμης περίθαλψης, της κοινωνικής ασφάλειας, των κοινωνικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών όσον αφορά τα κοινωνικά δικαιώματα, των υπηρεσιών που σχετίζονται με τα παιδιά, των υπηρεσιών μεταφοράς και κινητικότητας, των υπηρεσιών επανένταξης με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας, και των υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης·
47. αναμένει από την Επιτροπή έγγραφο για το κατώτατο εισόδημα ως δυνάμει χρήσιμη συμβολή στη συζήτηση σχετικά με την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική προστασία·
48. εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της υγείας και της μακροχρόνιας περίθαλψης· τονίζει ότι η οργάνωση και παροχή υπηρεσιών υγείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι και πρέπει να παραμείνει τομέας αρμοδιότητας

των κρατών μελών· επαναλαμβάνει την υποστήριξή του στους τρεις θεμελιώδεις στόχους στον τομέα της υγείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης: οικουμενική πρόσβαση, ανεξαρτήτως εισοδήματος ή περιουσίας, υψηλό επίπεδο ποιότητας και οικονομική αειφορία·

49. υπογραμμίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα που απαιτούν μακροχρόνια ή δαπανηρή περίθαλψη, καθώς και σε εκείνους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην περίθαλψη· επισημαίνει ότι, αν θέλουμε να προάγουμε και να προστατεύσουμε την υγεία, τα συστήματα υγείας πρέπει να βασίζονται όχι μόνον στην αρχή της ασφάλισης, αλλά και στην αρχή της αλληλεγγύης·
50. υποστηρίζει, επιπλέον, την εντατικοποίηση όλων εκείνων των κοινωνικών υπηρεσιών που απαιτούνται για τη φροντίδα των εξαρτώμενων ατόμων, π.χ. αυτών που αδυνατούν από μόνα τους να εκτελέσουν βασικές καθημερινές δραστηριότητες·
51. σημειώνει ότι, παρόλο που τα δημόσια συνταξιοδοτικά συστήματα πρέπει να παραμείνουν σημαντική πηγή του εισοδήματος των συνταξιούχων, η ιδιωτική πρόβλεψη μέσω επαγγελματικών ή προσωπικών συστημάτων κάλυψης μπορεί να διαδραματίσει συμπληρωματικό ρόλο για την κατοχύρωση πρόσθετων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων·
52. επισημαίνει, σε αυτό το πλαίσιο, την ανάγκη συντονισμού της συνολικής ενημέρωσης και των συστημάτων παρακολούθησης που καταγράφουν τις συνέπειες στο εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο των ατόμων·
53. υπογραμμίζει τη σημασία της συνεχούς αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των συνταξιοδοτικών συστημάτων τόσο όσον αφορά την οικονομική τους βιωσιμότητα, όσο και την επίτευξη των κοινωνικών στόχων·
54. καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, προς το συμφέρον της ευθυγράμμισης και της απλούστευσης της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, να εγκρίνει, στο εαρινό συμβούλιο κορυφής του 2006, ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και της ένταξης και να συμφωνήσει σε ένα ενιαίο κατάλογο κοινών στόχων στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, των συντάξεων, της υγείας και της μακροχρόνιας περίθαλψης·
55. θεωρεί τη δημιουργία ολοκληρωμένου πλαισίου και την ευθυγράμμιση του συντονισμού στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και της ένταξης ευκαιρία, στο πλαίσιο της διαδικασίας της Λισαβόνας, για την τόνωση της κοινωνικής διάστασης της κοινωνικής προστασίας ως διάστασης με δική της ανεξάρτητη κοινωνικοοικονομική σημασία σε αντιδιαστολή με το συντονισμό της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση·
56. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, κατά την εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στην κοινωνική προστασία και ένταξη, να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή μελλοντικά σε θέματα συνδυασμού της εργασιακής και οικογενειακής ζωής, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσβαση σε παιδική μέριμνα, στην εισοδηματική κατάσταση των οικογενειών και στο ποσοστό απασχόλησης των μητέρων·
57. καλεί τα κράτη μέλη να επωφεληθούν στον βέλτιστο βαθμό των δυνατοτήτων που παρέχει η διαδικασία της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, ως μέσο χάραξης πολιτικής στους τομείς της απασχόλησης της κοινωνικής προστασίας, της κοινωνικής ενσωμάτωσης, των συντάξεων και της υγείας·

58. καλεί τα κράτη μέλη - και ιδιαίτερα τα νέα - να αναθεωρήσουν τα συνταξιοδοτικά τους συστήματα, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό χαμηλότερο προσδόκιμο επιβίωσης των ανδρών και τις μείζονες διαφορές ως προς τις αποδοχές ανδρών και γυναικών που ανακλώνται στο ποσό των συντάξεων των χήρων συνταξιούχων, σπρώχνοντάς τους συχνά κάτω από το όριο της φτώχειας·
59. επισημαίνει ότι η ανάπτυξη και η διατήρηση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης είναι στενά συνδεδεμένη με τους στόχους της Λισαβόνας και μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αύξηση της απασχόλησης και της μεγέθυνσης, την τόνωση της αλληλεγγύης και τη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης·
60. επαναλαμβάνει την πεποίθησή του ότι ο ρόλος του στην εφαρμογή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού -υπό την ιδιότητά του ως οργάνου άμεσης εκπροσώπησης των πολιτών της Ευρώπης- πρέπει να διευκρινιστεί και να βελτιωθεί προκειμένου να αποκτήσει η διαδικασία δημοκρατική νομιμότητα·
61. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο για τη σύναψη διοργανικής συμφωνίας που θα θεσπίζει τους κανόνες επιλογής των τομέων στους οποίους θα εφαρμόζεται η ανοικτή μέθοδος συντονισμού και θα προβλέπει τη σύντομη εφαρμογή της μεθόδου με απεριόριστη και ισότιμη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
62. τονίζει ότι μια τέτοια διοργανική συμφωνία πρέπει να περιλαμβάνει κανόνες για τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου στον καθορισμό των στόχων και των δεικτών, στην πρόσβαση στα έγγραφα, συμμετοχή στις συνεδριάσεις, παρακολούθηση και έλεγχο της προόδου, ενημέρωση για τις εκθέσεις και τις βέλτιστες πρακτικές και μια διαδικασία που θα καθιστά δυνατή τη μετατροπή της ανοικτής μεθόδου συντονισμού σε μια κοινοτική μέθοδο·
- ◦ ◦
63. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο στην Επιτροπή, στην Επιτροπή για την κοινωνική προστασία, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, των υπό ένταξη χωρών και των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.